

SMERNICE

SMERNICA KOMISIE (EÚ) 2019/1831

z 24. októbra 2019,

ktorou sa stanovuje piaty zoznam smerných najvyšších prípustných hodnôt vystavenia pri práci podľa smernice Rady 98/24/ES a ktorou sa mení smernica Komisie 2000/39/ES

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 98/24/ES zo 7. apríla 1998 o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci ⁽¹⁾, a najmä na jej článok 3 ods. 2,

keďže:

- (1) V zásade 10 Európskeho piliera sociálnych práv ⁽²⁾ vyhláseného v Göteborgu 17. novembra 2017 sa uvádza, že každý pracovník má právo na zdravé, bezpečné a prispôbené pracovné prostredie. Právo na vysokú úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na pracovné prostredie, ktoré je prispôbené profesionálnym potrebám pracovníkov a ktoré im umožňuje predĺžiť ich účasť na trhu práce, zahŕňa aj ochranu pred vystavením chemickým faktorom pri práci.
- (2) Komisia jasne zdôraznila vo svojom oznámení „Bezpečnejšia a zdravšia práca pre všetkých“ ⁽³⁾ potrebu ďalšieho zlepšovania ochrany pracovníkov pred vystavením nebezpečným chemickým látkam pri práci.
- (3) Podľa smernice 98/24/ES má Komisia navrhnúť ciele Európskej únie (EÚ) vo forme indikatívnych limitných hodnôt ohrozenia pri práci (inde „smerných najvyšších prípustných hodnôt vystavenia pri práci“) (IOELV, indicative occupational exposure limit values), ktoré sa stanovujú na úrovni EÚ, s cieľom chrániť pracovníkov pred rizikami vyplývajúcimi z vystavenia nebezpečným chemickým látkam.
- (4) Článkom 3 ods. 2 smernice 98/24/ES sa Komisia splnomocňuje stanoviť alebo zrevidovať IOELV berúc do úvahy dostupnosť meracích techník na základe opatrení prijatých v súlade s postupom stanoveným v článku 17 smernice Rady 89/391/EHS ⁽⁴⁾.
- (5) Podľa článku 3 ods. 1 smernice 98/24/ES Komisia zhodnotí vzťah medzi účinkami nebezpečných chemických faktorov na zdravie a stupňom ohrozenia pri práci prostredníctvom nezávislých vedeckých posudkov najnovších dostupných vedeckých údajov.
- (6) Komisii pri tejto úlohe pomáha Vedecký výbor pre najvyššie prípustné hodnoty vystavenia chemickým faktorom pri práci (SCOEL, Scientific Committee on Occupational Exposure Limits) zriadený rozhodnutím Komisie 2014/113/EÚ ⁽⁵⁾.
- (7) Podľa smernice 98/24/ES „najvyššia prípustná hodnota vystavenia pri práci“ znamená, pokiaľ nie je uvedené inak, limit časovo váženého priemeru koncentrácie chemického faktora v ovzduší v dýchacej zóne pracovníka vo vzťahu k určenému referenčnému času.
- (8) IOELV sú najvyššie prípustné hodnoty vystavenia pri práci z hľadiska zdravia, odvodené z najnovších dostupných vedeckých údajov a prijaté Komisiou, ktoré zohľadňujú dostupnosť meracích techník. Ide o prahové hodnoty vystavenia, pod ktorých úrovňou sa všeobecne nepredpokladá škodlivý účinok daného chemického faktora po krátkodobom alebo každodennom vystavení počas celého trvania pracovného života. Predstavujú ciele EÚ a ich účelom je pomáhať zamestnávateľom stanoviť a hodnotiť riziká a vykonávať preventívne a ochranné opatrenia v súlade so smernicou 98/24/ES.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 131, 5.5.1998, s. 11.

⁽²⁾ Európsky pilier sociálnych práv, november 2017, https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_sk.

⁽³⁾ Oznámenie Komisie „Bezpečnejšia a zdravšia práca pre všetkých – modernizácia právnych predpisov a politiky EÚ v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci“, COM(2017) 12 final, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=2709>.

⁽⁴⁾ Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (Ú. v. ES L 183, 29.6.1989, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozhodnutie Komisie 2014/113/EÚ z 3. marca 2014 o zriadení Vedeckého výboru pre najvyššie prípustné hodnoty vystavenia chemickým faktorom pri práci a o zrušení rozhodnutia 95/320/ES (Ú. v. EÚ L 62, 4.3.2014, s. 18).

- (9) V súlade s odporúčaniami výboru SCOEL sú IOELV stanovené vo vzťahu k referenčnému obdobiu časovo váženého priemeru osem hodín (dlhodobé najvyššie prípustné hodnoty vystavenia) a pre určité chemické faktory na kratšie referenčné obdobia – vo všeobecnosti pätnásť minút časovo váženého priemeru (krátkodobé najvyššie prípustné hodnoty vystavenia), aby sa zohľadnili účinky vyplývajúce z krátkodobého vystavenia.
- (10) Pre každý chemický faktor, pre ktorý bola stanovená IOELV na úrovni EÚ, sa od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli vnútroštátnu najvyššiu prípustnú hodnotu vystavenia pri práci. Pritom musia zohľadniť najvyššiu prípustnú hodnotu EÚ a povahu vnútroštátnej najvyššej prípustnej hodnoty určia v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi.
- (11) IOELV sú dôležitou súčasťou všeobecných opatrení na ochranu pracovníkov pred zdravotnými rizikami vyplývajúcimi z vystavenia nebezpečným chemickým látkam.
- (12) V súlade s článkom 3 smernice 98/24/ES výbor SCOEL posúdil vzťah medzi zdravotnými účinkami chemických faktorov uvedených v 10 položkách v prílohe k tejto smernici a úrovňou vystavenia pri práci. Podobne odporučil, aby sa pre všetky tieto chemické faktory stanovili IOELV pre inhalačný spôsob vystavenia vo vzťahu k referenčnému obdobiu časovo váženého priemeru osem hodín. Je preto vhodné stanoviť dlhodobé najvyššie prípustné hodnoty vystavenia pre všetky tieto faktory uvedené v prílohe k tejto smernici.
- (13) Pre niektoré z týchto chemických faktorov, t. j. anilín, trimetylamín, 2-fenylpropán (kumén), sek-butyl-acetát, 4-metylanilín, izobutyl-acetát, izoamylalkohol, *n*-butyl-acetát a trichlorid-oxid fosforečný, výbor SCOEL odporučil stanoviť aj krátkodobé najvyššie prípustné hodnoty vystavenia.
- (14) Pri určitých látkach treba zohľadniť aj možnosť prenikania cez pokožku, aby sa zabezpečila najvyššia možná úroveň ochrany. Medzi chemickými faktormi uvedenými v položkách v prílohe k tejto smernici výbor SCOEL zistil možnosť značného prenikania cez pokožku, pokiaľ ide o anilín, 2-fenylpropán (kumén) a 4-metylanilín. Je preto vhodné okrem IOELV zahrnúť do prílohy k tejto smernici poznámky označujúce možnosť prenikania značného množstva týchto chemických faktorov cez pokožku.
- (15) Jeden z týchto chemických faktorov – 2-fenylpropán (kumén) – je v súčasnosti uvedený v prílohe k smernici Komisie 2000/39/ES⁽⁶⁾. Výbor SCOEL odporučil pre túto látku stanoviť novú IOELV. Je preto vhodné zahrnúť revidovanú najvyššiu prípustnú hodnotu pre 2-fenylpropán (kumén) do prílohy k tejto smernici a vypustiť zodpovedajúcu položku z prílohy k smernici 2000/39/ES.
- (16) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom⁽⁷⁾ sa členské štáty zaviazali v odôvodnených prípadoch pripojiť k svojim oznámeniam transpozičných opatrení jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov.
- (17) Pokiaľ ide o túto smernicu, Komisia považuje postúpenie týchto dokumentov vo forme tabuľky zhody medzi vnútroštátnymi ustanoveniami a touto smernicou za odôvodnené vzhľadom na to, že pre niektoré faktory sú už vo vnútroštátnych právnych predpisoch stanovené vnútroštátne najvyššie prípustné hodnoty vystavenia pri práci, a vzhľadom na rôznorodosť a technickú povahu vnútroštátnych právnych nástrojov, ktorými sa stanovujú najvyššie prípustné hodnoty vystavenia práci.
- (18) Poradný výbor pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, s ktorým sa konzultovalo v súlade s článkom 3 ods. 2 smernice 98/24/ES, vydal svoje stanoviská 6. decembra 2017 a 31. mája 2018. Výbor uznal, že v súčasnosti sú problémy s dostupnosťou metód merania, ktoré by sa mohli použiť na preukázanie súladu s navrhovanými najvyššími prípustnými hodnotami pre trichlorid-oxid fosforečný a izoamylalkohol, a že by sa malo vyvinúť úsilie na zabezpečenie dostupnosti vhodných techník do konca lehoty na transpozíciu.
- (19) Opatrenia stanovené v tejto smernici sú v súlade so stanoviskom Výboru pre technický pokrok zriadeného podľa článku 17 smernice 89/391/EHS.

⁽⁶⁾ Smernica Komisie 2000/39/ES z 8. júna 2000, ktorou sa ustanovuje prvý zoznam smerných najvyšších prípustných hodnôt vystavenia pri práci na vykonanie smernice Rady 98/24/ES o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci (Ú. v. ES L 142, 16.6.2000, s. 47).

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Týmto sa stanovuje piaty zoznam smerných najvyšších prípustných hodnôt vystavenia pri práci platných v EÚ pre chemické faktory uvedené v prílohe.

Článok 2

Členské štáty s prihliadnutím na najvyššie prípustné hodnoty platné v EÚ stanovujú vnútroštátne najvyššie prípustné hodnoty vystavenia pri práci pre chemické faktory uvedené v prílohe.

Článok 3

V prílohe k smernici 2000/39/ES sa vypúšťa odkaz na kumén s účinnosťou od 20. mája 2021.

Článok 4

1. Členské štáty prijímajú a uverejňujú najneskôr do 20. mája 2021 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou.

Komisia bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení a k svojim oznámeniam pripoja jeden alebo viacero vysvetľujúcich dokumentov vo forme tabuliek zhody medzi týmito ustanoveniami a touto smernicou.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných vnútroštátnych právnych ustanovení, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 5

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 6

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 24. októbra 2019

Za Komisiu
predseda
Jean-Claude JUNCKER

PRÍLOHA

Číslo ES ⁽¹⁾	Číslo CAS ⁽²⁾	Názov chemického faktora	Najvyššie prípustné hodnoty				Poznámka ⁽³⁾
			osemhodinové ⁽⁴⁾		krátkodobé ⁽⁵⁾		
			mg/m ³ ⁽⁶⁾	ppm ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁶⁾	ppm ⁽⁷⁾	
200-539-3	62-53-3	anilín ⁽⁸⁾	7,74	2	19,35	5	pokožka
200-817-4	74-87-3	chlórmetán	42	20	–	–	–
200-875-0	75-50-3	trimetylamín	4,9	2	12,5	5	–
202-704-5	98-82-8	2-fenylpropén (kumén) ⁽⁸⁾	50	10	250	50	pokožka
203-300-1	105-46-4	sek-butylacetát	241	50	723	150	–
203-403-1	106-49-0	4-metylanilín	4,46	1	8,92	2	pokožka
203-745-1	110-19-0	izobutylacetát	241	50	723	150	–
204-633-5	123-51-3	izoamylalkohol	18	5	37	10	–
204-658-1	123-86-4	n-butylacetát	241	50	723	150	–
233-046-7	10025-87-3	trichloridoxid fosforečný	0,064	0,01	0,12	0,02	–

⁽¹⁾ Číslo ES: číslo Európskeho spoločenstva (ES), číselný identifikátor pre látku v Európskej únii.

⁽²⁾ Číslo CAS: registračné číslo určené službou pre chemické abstrakty.

⁽³⁾ Poznámka „pokožka“ uvedená pri najvyššej prípustnej hodnote vystavenia pri práci označuje možnosť prenikania značného množstva látky cez pokožku.

⁽⁴⁾ Merané alebo vypočítané vo vzťahu k referenčnému obdobiu časovo váženého priemeru osem hodín.

⁽⁵⁾ Najvyššia prípustná hodnota krátkodobého vystavenia. Hraničná hodnota, ktorá sa nesmie prekročiť a ktorá sa vzťahuje na obdobie 15 minút, pokiaľ nie je stanovené inak.

⁽⁶⁾ mg/m³: miligramy na meter kubický vzduchu. Pre chemické látky v podobe plynu alebo pary je najvyššia prípustná hodnota vyjadrená pri 20 °C a 101,3 kPa.

⁽⁷⁾ ppm: objem vyjadrený v milióntinách z objemovej jednotky vzduchu (ml/m³).

⁽⁸⁾ Pri kontrole expozície by sa mali zohľadniť príslušné hodnoty biologického monitorovania navrhnuté Vedeckým výborom pre najvyššie prípustné hodnoty vystavenia chemickým faktorom pri práci (SCOEL).